

Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2022-0698

(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter en mr. A.M.S. Westenbrink, secretaris)

Klacht ontvangen op	23 mei 2022
Ingediend door	De heer [naam 1], namens zijn echtgenote [naam 2], deze laatstgenoemde verder te noemen de consument
Tegen	Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V., gevestigd te Den Haag, verder te noemen de verzekeraar, waarbij de uitvoering van de rechtsbijstand is overgedragen aan DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de uitvoerder
Datum uitspraak	17 augustus 2022
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit de voorwaarden

Samenvatting

Rechtsbijstandverzekering. De commissie is van oordeel dat het verzoek om rechtsbijstand van de consument ziet op een probleem betreffende de nalatenschap van haar overleden moeder. Omdat de moeder van de consument is overleden voor de ingangsdatum van de verzekering, valt het conflict op grond van de voorwaarden niet onder de dekking. Nu de uitvoerder behandeling van het conflict heeft geweigerd omdat deze van oordeel is dat er geen dekking is onder de polis, is toepassing van de geschillenregeling niet aan de orde. De uitvoerder mocht het verzoek om rechtsbijstand afwijzen. De vorderingen worden afgewezen.

I. Procedure

- I.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de uitvoerder; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van de uitvoerder.
- I.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.
- I.3 De consument en de uitvoerder hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De echtgenoot van de consument heeft per 11 september 2017 een rechtsbijstand-verzekering (hierna de verzekering) bij de verzekeraar waarbij de uitvoering van de rechtsbijstand is uitbesteed aan de uitvoerder. De consument is medeverzekerde. Op de verzekering zijn de Polisvoorwaarden Rechtsbijstandverzekering voor Particulieren 1200-06 (hierna de voorwaarden) van toepassing. De voor deze uitspraak relevante artikelen zijn opgenomen in de bijlage.
- 2.2 De moeder van de consument is op [datum] 2017 overleden. Op 20 februari 2022 heeft de consument een beroep op de verzekering gedaan. Zij heeft hierbij onder meer vermeld:

“Een van mijn ouders is overleden, mijn moeder. Met mijn vader heb ik helaas geen contact ivm een conflict over een te vorderen bedrag nav een verbouwing. Hier loopt een zaak tegen hem. Sinds het overlijden van mijn moeder in 2017, is er niks vastgelegd over de erfenis. Verder is er ook geen testament. Ik wil mijn kindsdeel vastgelegd hebben in een wettelijk document. Daarnaast heb ik documenten toegevoegd waaruit gemaakt kan worden dat mijn moeder ½ deel eigenaar was van de woning waar mijn vader sinds 2017 verblijft. Naast het vastleggen van mijn kindsdeel, wil ik rente vorderen op het verblijf van mijn vader in het ouderlijk huis. Het conflict is begonnen in okt 2018, waar ik en mijn echtgenoot op straat zijn gezet door mijn vader, na 1,5 gewoond te hebben in hetzelfde huis. De afspraak was dat ik de ouderlijke woning zou overnemen middels een hypotheek. Echter was de afspraak niet nagekomen door mijn vader, omdat hij zich had bedacht nav hertrouwen.”

- 2.3 De uitvoerder heeft geweigerd dekking te verlenen voor het verzoek om rechtsbijstand omdat de moeder van de consument is overleden voor ingangsdatum van de verzekering en heeft hierbij verwezen naar artikel 21.6 van de voorwaarden.

De klacht en vordering

- 2.4 De consument vordert dat de uitvoerder dekking verleent voor het verzoek om rechtsbijstand. Subsidiair vordert de consument toepassing van de geschillenregeling. Hiertoe voert de consument het volgende aan.
- 2.5 Het gaat om een conflict met de vader van de consument. De consument maakt geen aanspraak op het erfdeel van de nalatenschap van de overleden moeder van de consument. Het ingediende verzoek om rechtsbijstand geldt enkel voor het vastleggen van het kindsdeel van de consument in een wettelijk document.

Indien de consument aanspraak wil maken op het wettelijke erfdeel, dan zal zij een vordering in moeten stellen via een gerechtelijke procedure en hier ziet het verzoek om rechtsbijstand niet op.

- 2.6 De consument heeft om opheldering gevraagd wat betreft artikel 21.6 van de voorwaarden. De consument is van mening dat de uitvoerder deze vraag te snel afdoet met een ingestelde conclusie over de voorwaarden waar de gemiddelde verzekeringnemer niet veel van begrijpt. Helaas blijft een inhoudelijke reactie uit. De consument stelt dat er niet duidelijk omschreven staat dat tijdens een conflict, de datum met terugwerkende kracht gehanteerd wordt. Dit gezien het feit dat de looptijd van de verzekering nu ter sprake wordt gesteld.
- 2.7 De consument voert aan dat er overduidelijk een geschil is over de dekking voor het ingediende verzoek om rechtsbijstand. Om die reden stelt de consument voor dat het dossier overgedragen wordt aan een externe partij, zoals een raadsman, voor analyse van het dossier. De externe partij geeft een deskundig oordeel dat bindend is voor beide partijen, uiteraard met instemming van Kifid.

Het verweer

- 2.8 De uitvoerder heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

- 3.1 De vraag die de commissie moet beantwoorden is of de uitvoerder het verzoek voor rechtsbijstand mocht afwijzen. De commissie concludeert dat dit het geval is. De commissie licht dit in het hiernavolgende toe.
- 3.2 De uitvoerder heeft onder andere aangevoerd dat de consument geen aanspraak op dekking kan maken omdat de moeder van de consument is overleden voor ingangsdatum van de verzekering en verwijst hierbij naar artikel 21.6 van de voorwaarden. Dat het conflict over de erfenis – volgens de consument – pas is ontstaan na ingangsdatum van de verzekering, maakt dit niet anders volgens de uitvoerder. Bepalend is dat aanspraak wordt gemaakt op het wettelijk erfdeel van de nalatenschap van een voor de ingangsdatum van de verzekering overleden erflater. Het uitsluitend willen vastleggen van het kindsdeel kan niet tot een ander dekkingstandpunt leiden omdat (ook) daarmee sprake is van een conflict over een nalatenschap waarvan de erflater voor ingangsdatum van de rechtsbijstandverzekering is overleden.

- 3.3 De commissie overweegt dat voorop staat dat bij de uitleg van een schriftelijk contract telkens van beslissende betekenis zijn alle omstandigheden van het concrete geval, gewaardeerd naar hetgeen de maatstaven van redelijkheid en billijkheid meebrengen.¹ Nu over de verzekeringsvoorwaarden van een consumentenverzekeringsovereenkomst in de regel niet wordt onderhandeld en dat in dit dossier ook niet uit de stukken blijkt, geldt het volgende. De uitleg van een bepaling in dergelijke voorwaarden is met name afhankelijk van objectieve factoren zoals de bewoordingen waarin de bepaling is gesteld, gelezen in het licht van de verzekeringsvoorwaarden als geheel.²
- 3.4 In artikel 21.6 van de voorwaarden is onder meer bepaald dat er rechtsbijstand wordt verleend indien bij een conflict over een erfenis, degene die de erfenis nalaat overleden is tijdens de looptijd van de verzekering.
- 3.5 De consument heeft aangevoerd dat zij geen aanspraak op het erfdeel van de nalatenschap van de overleden moeder van de consument maakt. Het ingediende verzoek om rechtsbijstand geldt enkel voor het vastleggen van het kindsdeel van de consument in een wettelijk document en betreft een conflict met haar vader, aldus de consument. De commissie is van oordeel dat het verzoek om rechtsbijstand ziet op een probleem betreffende de nalatenschap van haar overleden moeder. De consument wil - zo begrijpt de commissie - haar deel van de erfenis van haar moeder veiligstellen. Dit volgt ook uit het verzoek om rechtsbijstand onder rechtsoverweging 2.2. Dit is een conflict over een erfenis zoals vastgelegd in artikel 21.6 van de voorwaarden. Omdat de moeder van de consument is overleden voor de ingangsdatum van de verzekering, valt het conflict op grond van deze bepaling niet onder de dekking daarvan.³
- 3.6 Wat betreft het subsidiaire verzoek van de consument om het dossier over te dragen aan een externe partij voor een analyse wat betreft de vraag of er dekking is, volgt de commissie het verweer van de uitvoerder dat de geschillenregeling niet van toepassing is op een discussie met de uitvoerder over de dekking onder de rechtsbijstandverzekering. De commissie overweegt dat volgens artikel 19 van de voorwaarden de geschillenregeling alleen kan worden ingezet om duidelijkheid te verkrijgen over de verdere (dus toekomstige) behandeling van het geschil. Nu de uitvoerder behandeling van het conflict heeft geweigerd omdat deze van oordeel is dat er geen dekking is onder de polis, is toepassing van de geschillenregeling niet aan de orde.

¹ Zie rechtsoverweging 3.6 van Hoge Raad 25 november 2016, ECLI:NL: HR:2016:2687 (te vinden op www.rechtspraak.nl).

² Zie rechtsoverweging 3.3.2 van Hoge Raad 13 april 2018, ECLI:NL:HR:2018:601. Zie ook GC Kifid 2020-477 en GC Kifid 2020-660.

³ Zie ook GC Kifid 2020-394, te vinden op www.kifid.nl.

- 3.7 Gelet op het voorgaande mocht de uitvoerder het verzoek om rechtsbijstand afwijzen. De vorderingen van de consument worden daarom afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vorderingen af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999

Website: www.kifid.nl

Bijlage

Relevante artikelen uit de voorwaarden Rechtsbijstandverzekering voor Particulieren I200-06

19. Wat kan ik doen als ik het niet eens ben met de aanpak van mijn zaak

Bent u niet tevreden over de behandeling door DAS? Dan wijzen wij u in de eerste plaats op de klachtenregeling van artikel 18. Daarnaast is er de zogenoemde geschillenregeling.

19.1 Wanneer kunt u gebruik maken van de geschillenregeling?

De Geschillenregeling kan alleen worden ingezet om duidelijkheid te verkrijgen over de verdere (dus toekomstige) behandeling van het geschil.

Bent u het niet eens met:

- *het juridisch (eind-) standpunt over de redelijke kans van slagen van Das; of*
- *de verdere juridische aanpak van de zaak door DAS?*

Dan kunt u eenmalig een beroep doen op de geschillenregeling.

(...)

21.6 Conflicten over een erfenis

Heeft u een conflict over een erfenis en is degene die de erfenis nalaat overleden tijdens de looptijd van deze verzekering? Dan verleent DAS u rechtsbijstand. Dat geldt alleen voor zaken in Nederland. DAS hanteert hierbij het Nederlandse recht.